

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide

Številka: 060-09-4/2021/4
Ljubljana, 12. 3. 2021

Predlog

Z A P I S N I K

55. seje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki je potekala v sredo, 3. 3. 2021, prek aplikacije Cisco Webex, na daljavo ali na podlagi osebne prisotnosti v dvorani Državnega sveta.

Seja se je začela ob 14.00 uri in zaključila ob 14.30 uri.

Člani komisije, prisotni v dvorani Državnega sveta:

- predsednik komisije: mag. Peter Požun,
- podpredsednik komisije: Danijel Kastelic,
- člana komisije: Igor Antauer.

Člani komisije, prisotni na daljavo:

- dr. Matjaž Gams, Mitja Gorenšček, Tomaž Horvat, Lidija Jerkič, Ladislav Rožič in Jože Smole.

Opravičeno odsoten:

- član komisije: Alojz Kovšca.

Vabljeni, prisotni v dvorani Državnega sveta:

- Grega Malec, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Anka Rode, Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje.

Vabljeni, prisotni na daljavo:

- Slavko Krištofelc in Jasmina Rakita Cencelj, Inšpektorat Republike Slovenije za delo.

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije mag. Peter Požun.

Komisija je vsa glasovanja v okviru seje opravila v skladu z določbami 33.a člena Poslovnika Državnega sveta, ki v primeru izvedbe seje na daljavo predvideva poimensko glasovanje, z govorno izraženo odločitvijo posamezne članice in člana komisije.

* * *

Dnevni red (IZRAŽENIH GLASOV 8, ZA 8, PROTI 0):

- 1. Potrditev zapisnikov 53. in 54. redne ter 17. izredne seje Komisije za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide**
- 2. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT-C) – druga obravnava, EPA 1530–VIII**

Ad 1.)

Komisija je predloge zapisnikov 53. in 54. redne ter 17. izredne seje **potrdila brez pripomb** (IZRAŽENIH GLASOV 9, ZA 9, PROTI 0).

Ad 2.)

Komisija je obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaposlovanju, samozaposlovanju in delu tujcev (ZZSDT-C), EPA 1530-VIII, ki ga je v obravnavo po rednem postopku Državnemu zboru predložila Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: predlagatelj).

Komisija je predlog zakona **podprla** (IZRAŽENIH GLASOV 9, ZA 9, PROTI 0).

Komisijo je predstavnik predlagatelja seznanil s temeljnim razlogom za pripravo novele ZZSDT-C – prenosom t. i. prenovitvene Direktive (EU) 2016/801 z dne 11. maja 2016 v nacionalno tujsko zakonodajo skladno z načelom »vse na enem mestu«. Z navedeno direktivo se prenašajo pravila o pogojih za vstop in prebivanje državljanov tretjih držav za namene raziskovanja, študija, opravljanja visokošolskega pripravništva, prostovoljskega dela, programov izmenjave učencev ali izobraževalnih projektov in dela varušak au pair.

Kot ključne spremembe in dopolnitve veljavne zakonodaje predlagatelj navaja novo ureditev izdaje dovoljenja za začasno prebivanje zaradi opravljanja dela na področju raziskav in visokega šolstva, izdajo dovoljenja za začasno prebivanje zaradi študija ter uvedbo nove vrste dovoljenj za začasno prebivanje zaradi iskanja zaposlitve ali samozaposlitve za raziskovalce, ki so v Republiki Sloveniji zaključili raziskovalno delo, za študente, ki so v Republiki Sloveniji zaključili študij na visokošolskem zavodu ter zaradi opravljanja prostovoljskega dela. Uvaja se tudi nova vrsta enotnega dovoljenja za prebivanje in delo zaradi opravljanja pripravništva.

Komisija kot posebej pomembne prepoznava tudi spremembe in dopolnitve veljavnega ZZSDT, ki so bile pripravljene na podlagi opozoril iz prakse. Tako se na novo ureja zaposlovanje tujcev neposredno iz evidence brezposelnih oseb; možnost umika soglasja za zaposlitev, samozaposlitev ali delo k veljavnemu enotnemu dovoljenju za prebivanje in delo ali k pisni odobritvi v primeru, ko Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ) ugotovi, da tujec že več kot šest mesecev ni vključen v sistem socialnega zavarovanja na podlagi opravljanja dela ali samozaposlitve (slednje pomeni, da ne uresničuje namena svojega prebivanja v Sloveniji in nima lastnih prihodkov za

preživljanje oziroma delo opravlja na črno). Gre za ponovno uveljavitev v preteklosti že obstoječe ureditve.

Komisija dodatno ugotavlja, da se s predlogom zakona odpravlja tudi že dlje časa trajajočo problematiko nezakonitega posojanja delovne sile drugim uporabnikom, ki se ga bo po novem lahko sankcioniralo v obliki stranske kazni - s prepovedjo zaposlovanja tujcev takšnim delodajalcem za nadaljnji dve leti od pravnomočnosti globe, izrečene v skladu z Zakonom o urejanju trga dela. Za zaščito varnosti in zdravja delavcev migrantov pa se na novo določa tudi prepoved zaposlovanja tujcev v primeru določenih pravnomočnih kršitev Zakona o varnosti in zdravja pri delu. Na nujnost zagotovitve ustrežnejših zakonskih podlag za učinkovitejše ukrepanje na navedenem področju je po ugotovitvah komisije že večkrat opozoril Inšpektorat Republike Slovenije za delo (IRSD) v svojih letnih poročilih.

Komisija podpira predlagane rešitve v obliki prepovedi zaposlovanja tujcev v primeru kršitev Zakona o varnosti in zdravja pri delu in ob tem ugotavlja, da gre za ustrezno ciljan ukrep, ki bo dejansko prizadel zgolj tiste delodajalce, ki zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu ne spoštujejo in ki ostalim delodajalcem s tega vidika predstavljajo neke vrste nelojalno konkurenco.

Komisija na podlagi predstavljenih stališč predstavnikov IRSD ugotavlja, da slednji predložene spremembe in dopolnitve veljavne zakonodaje v celoti podpira, saj se je ob pripravi predloga zakona pristojno ministrstvo usklajevalo tudi z njim. IRSD kot zelo pomembne prepoznava določbe glede Zakona o urejanju trga dela (posredovanje zaposlitve in zaposlovanje ter delo na črno), saj na tem področju ugotavlja kar precej kršitev in drugih zlorab predpisa, kot tudi dopolnitev določb glede prepovedi zaposlovanja in dela tujcev zaradi pravnomočno izrečenih glob po Zakonu o varnosti in zdravju pri delu, saj je nujno zagotoviti izpolnjevanje osnovnih in bistvenih pogojev za varnost in zdravje pri delu zaposlenih tujcev, ki po ugotovitvah IRSD v praksi pogosto niso deležni ustreznih ukrepov delodajalca. Zaposleni tujci IRSD pogosto seznanijo s težavami v zvezi z varnostjo in zdravjem pri delu pri posameznem delodajalcu (ne usposobi se jih za varno in zdravo delo, varovalno opremo si morajo zagotoviti sami ali pa je iztrošena, niso deležni preventivnih zdravstvenih pregledov itd.) šele potem, ko že zapustijo določeno delovno mesto, na katerem je prihajalo do navedenih kršitev, ki pogosto izhajajo iz neustrezne izjave o varnosti in zdravju pri delu in neprimernih ukrepov, ki jih za delavce pripravlja delodajalec. IRSD dodatno pojasnjuje, da se v primeru kršitev predlaga možnost izreka enoletne ali dvoletne prepovedi zaposlovanja tujcev, skladno s težo posamezne kršitve.

Komisija je bila seznanjena tudi s stališčem Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ), ki predlogu zakona prav tako izreka podporo, pri oblikovanju predloženih sprememb in dopolnitev obstoječe zakonodaje pa je aktivno sodeloval tudi sam. ZRSZ ocenjuje, da bodo predlagane dopolnitve (npr. dodatna zakonska določba, povezana s kršitvami Zakona o varnosti in zdravju pri delu) pripomogle k bolj urejenemu trgu dela na področju zaposlovanja in dela tujcev, na katerem se že več let opaža številne kršitve, predvsem na področju varnosti pri delu, kjer po kršitvah prednjači dejavnost gradbeništva. V zvezi s predlagano uvedbo nove vrste dovoljenj za začasno prebivanje zaradi iskanja zaposlitve ali samozaposlitve za raziskovalce, ki so v Republiki Sloveniji zaključili raziskovalno delo, pa ZRSZ pojasnjuje, da se s predlagano rešitvijo

dopolnjuje že obstoječe zakonske možnosti pridobitve dovoljenja za prebivanje v Sloveniji v povezavi z raziskovalnim delom.

Komisija je bila dodatno seznanjena, da je bil predlog zakona obravnavan in usklajevan v okviru Ekonomsko-socialnega sveta, pri čemer je bila večina pripomb socialnih partnerjev na delovnih skupinah podprta. Tudi na podlagi navedene informacije komisija predlagani zakonski noveli izreka podporo.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik komisije mag. Peter Požun.

Mag. Nuša Zupanec
sekretarka komisije

Mag. Peter Požun
predsednik komisije